

Regler för tillståndsgivning inom färdtjänst

Dokumenttyp:	Riktlinjer/Regler
Dokumentdatum:	2018-02-13
Diarienummer:	SN-2018/20
Beslutande nämnd:	Socialnämnden
Giltighetstid:	2018-02-15 tills vidare
Dokumentansvarig:	Socialchef

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Reglernas syfte	2
Regler för tillståndsgivning	2
Tillståndets tidsbegränsning	3
Transporter som bekostas av det allmänna.....	3
Individuell bedömning	3
Funktionshindrets varaktighet	3
Svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa men allmänna kommunikationer.....	4
Barn	4
Ledsagare	4
Medresenär	5
Individuella föreskrifter och villkor	5
Resor till annan kommun, i andra kommuner eller mellan andra kommuner	6
Resor utanför Knivsta Kommun kan till viss del ske utan särskild prövning:	6
Utökat färdtjänstillstånd	6
Övriga resor.....	6
Arbetsresor	6
Resa vid/till Studier	7
Annan kommunbiljett.....	7
Avgifter	7
Reducering av färdtjänstavgift	7
Vid arbete gäller:	8
Vid studier gäller:	8
Återkallelse av tillstånd m.m.	8

Inledning

Färdtjänst är ett komplement till och en del av den allmänna kollektivtrafiken. Avsikten är att den allmänna kollektivtrafiken ska göras tillgänglig för alla och därmed ska behovet av färdtjänst minska.

Behov av färdtjänst utreds enligt Lag (1997:736) om färdtjänst och den rättspraxis som utvecklas inom området. Villkoren för tillståndsgivningen är till stor del styrda av lagstiftningen. Kommunens generella regler utgör därför endast ett komplement till lagen och förtydligar vissa områden samt anger lokala förutsättningar. Syftet är att uppnå kommunal likställighet och att ge stöd i handläggningen av ansökningar.

Handläggningen regleras av Lag om färdtjänst och förvaltningslagen. Personalen lyder under bestämmelserna i sekretesslagen.

Reglernas syfte

Syftet med reglerna för tillståndsgivning inom färdtjänst är att de ska vara ett stöd för handläggaren i bedömningen av rätten till bistånd i form av färdtjänst samt stödja rättssäkerheten för den enskilde genom att handläggningen av färdtjänst blir mer enhetlig.

Reglerna utgår från gällande lagstiftning, rättspraxis, förarbeten, bindande föreskrifter från Socialstyrelsen samt Knivsta kommuns *strategi för Vård och omsorg*. Om uppgifter i riktlinjerna strider mot gällande lagar, förordningar, rättspraxis, förarbeten till lagstiftning eller bindande föreskrifter från Socialstyrelsen ska riktlinjerna i denna del inte tillämpas.

Regler för tillståndsgivning

"Färdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det. Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd, eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtits till trafik huvudmannen i länet, av trafik huvudmannen (tillståndsgivaren)" (Lag (1997:736) om färdtjänst, 6 §).

- Ansökan om färdtjänst prövas av biståndshandläggare i Knivsta Kommun.
- Den som söker ska vara folkbokförd i Knivsta kommun för att utredning om färdtjänst ska kunna inledas.
- Alla prövningar av ansökningar utgår från den sökandes individuella behov.

”Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för den som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer.

Om sökande är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.

Tillståndet omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna” (Lag (1997:736) om färdtjänst, 7 §)

Tillståndets tidsbegränsning

- Tillstånd till färdtjänst ges normalt på viss tid. Tidsbegränsningen kan vara som kortast tre månader och som längst 5 år. Resenärens förväntade färdtjänstbehov samt funktionshindrets varaktighet och svårighetsgrad avgör tillståndets tidsbegränsning.
- Tillstånd ges på 3 månader, 6 månader, 1 år, 3 år eller 5 år. Funktionshindrets varaktighet och svårighetsgrad avgör tillståndets tidsbegränsning.
- Personer som är över 80 år beviljas generellt färdtjänst med beslut om 5 år.

Transporter som bekostas av det allmänna

- Färdtjänst beviljas inte om den som söker endast har behov av resor som på annat sätt bekostas av det allmänna.
- För den som beviljas färdtjänst gäller att tillståndet inte får användas för resor som bekostas av det allmänna på annat sätt.
- Exempel på övriga resor som bekostas av det allmänna är: sjukresor, skolskjuts och resor som är en del av annan verksamhet t.ex. studieresor inom skolan, resor till och från daglig verksamhet som bedrivs med stöd av LSS,
- Färdtjänst får inte användas för resor i tjänsten eftersom arbetsgivaren skall svara för dessa resor.

Individuell bedömning

Funktionshindrets varaktighet

- Funktionshindret ska ha en varaktighet som överstiger sex månader. Funktionshindret och dess varaktighet ska vid första ansökan styrkas av utlåtande från sakkunnig person som har kännedom om sökandens funktionsnedsättning.

Svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa men allmänna kommunikationer

- Svårigheterna att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmän kollektivtrafik bedöms utifrån den sökandes funktionshinder. Svårigheterna ska vid anmodan styrkas av utlåtande från sakkunnig person.
- Om svårigheterna att resa beror på annat än sökandes funktionshinder, tex att de allmänna kommunikationerna är dåligt utbyggda, ska inte färdtjänst beviljas. Tex när det är långt till busshållplats eller att buss eller tåg inte stannar vid önskad destination.
- Om ansökan avser en förlängning av tidigare färdtjänstillstånd beaktas eventuella förändringar i resenärens funktionshinder, i lagar och regler samt i den allmänna kollektivtrafiken. Vid nyansökan behövs inte läkarutlåtande i första skedet utan krävs in vid behov.

Barn

- Om sökande är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.
- Yngre barn än 12 år beviljas färdtjänst om de till följd av sitt funktionshinder inte kan resa med allmänna kommunikationer tillsammans med en vuxen.
- Barn under 12 år, beviljas alltid ledsagare.

Ledsagare

Om den som ansöker om färdtjänst har behov av ledsagare under resorna, skall den sökande inkomma med läkarintyg som styrker att ledsagare behövs under resan. Den enskildes färdtjänstillstånd påvisar bifall av ledsagare. Tillståndet gäller då även för ledsagaren (Lag 1997:736) om färdtjänst, 6 §).

Utifrån nuvarande lagtext beviljas ledsagare för behov som finns under själva resan. Ledsagaren är en person som inte reser för eget intresse utan endast är med för att stödja färdtjänstresenären för att denna ska kunna genomföra resan och stödet inte kan erhållas via transportören.

- Om resenärens funktionshinder medför att resan inte kan genomföras med stöd av endast en ledsagare ska tillstånd till fler ledsagare ges. Detta ska styrkas med medicinskt utlåtande.
- En ledsagare ska kunna ge den service och det stöd som behövs för att resan ska kunna genomföras från dörr till dörr. Det medför att den som själv är beviljad färdtjänst inte kan vara ledsagare till annan person som erhåller färdtjänst.

- Ledsagaren ska stiga av och på vid samma hållplats som färdtjänstresenären.
- Det åvilar resenären att själv ordna med ledsagare när tillstånd till sådan är beviljad.
- Om den som är beviljad färdtjänst inte beviljas ledsagare kan annan person följa med som medresenär.
- Vid behov kan den enskilde ansöka om dubbel ledsagare, detta ska styrkas med medicinskt utlåtande.

Medresenär

- Om du väljer alternativet ensamåkning kan du ta med en medresenär utan extra kostnad. Ytterligare medresenär betalar samma pris som personen som innehar tillståndet.
- Barn upp till och med 12 år reser med betalande vuxen utan extra kostnad.
- Medresenär får ej åka med vid samåkning, d.v.s. när resenärens resa samplaneras med andra
- Större bil kan inte beställas pga. att medresenär ska följa med.
- Medresenär ska stiga av och på vid samma hållplats som innehavaren av färdtjänstillståndet.

Individuella föreskrifter och villkor

Föreskrifter och villkor

Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid.

Tillstånd får i skälighets omfattning förenas med föreskrifter om

1. *Vilket färdstätt som får användas*
2. *Inom vilket område resor får göras*

Färdtjänstillståndet kan i övrigt förenas med individuella föreskrifter och villkor som anger speciella förutsättningar, till exempel:

- Behov av ensamåkning. Ska alltid styrkas med ett medicinskt utlåtande.
- Speciellt anpassat fordon såsom specialfordon, möjlighet till liggande transport eller resa i allergisanerat fordon. Ska alltid styrkas med ett medicinskt utlåtande.
- Särskild sittplats i fordonet. Bör styrkas med medicinskt utlåtande.
- Extra utrymme i fordonet.
- Tillståndet gäller del av året, t.ex. vintertid. Vintertid definieras normalt som 1 oktober till 30 april.
- Tillståndet gäller mellan särskilda adresser.

- Antalet resor kan begränsas i särskilda fall.

Behov av individuella anpassningar av färdtjänstresan ska vid anmodan styrkas av utlåtande från sakkunnig person.

Resor till annan kommun, i andra kommuner eller mellan andra kommuner

”Varje kommun ansvarar, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunerna och en annan kommun. En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner (Lag (1997:736) om färdtjänst, 3§).

Resor utanför Knivsta Kommun kan till viss del ske utan särskild prövning:

- Resor till och från Uppsala
- Resor till och från Arlanda flygplats.

Utökat färdtjänstillstånd

Efter individuell prövning kan även andra resor, som är av väsentlig betydelse för den enskilde, beviljas till angränsande kommun eller inom annan kommun. Skäl för sådana resor kan till exempel vara:

- När den enskilde har ofta och återkommande besök i en och samma kommun.
- Återkommande och regelbunden fritidsaktivitet, om aktiviteten inte finns i hemkommunen.
- Utökat färdtjänstillstånd kan användas om det innebär nödvändiga återkommande resor för den enskilde.

Övriga resor

Arbetsresor

Vid pendlingsresor till arbete/studier i annan kommun utreds resenärens möjlighet att använda de allmänna kommunikationerna helt eller del av sträckan.

- Arbetet ska vara yrkesarbete. Det betyder att personen får lön och är anställd eller har eget företag.

- Bifall av arbetsresa från dörr till dörr får vara som längst 10 mil enkel resa.
- Personen ska resa mellan hemmet och arbetsplatsens huvudkontor eller huvudadress.
- Om personen behöver resa mellan olika arbetsplatser räknas det om tjänsteresa som arbetsgivaren ska betala.

Resa vid/till Studier

Resa vid studier beviljas till studier som ger rätt till studiemedel från Centrala studiestödsnämnden, CSN.

Annan kommunbiljett

Resenär har rätt att beställa 10 engångsbiljetter per år för färdtjänstresor i annan kommun.

Dessa biljetter gäller:

- För resa inom vistelse kommunen.
- För resor mellan olika kommuner med maximal sträcka om 30 km.

Avgifter

För resor med färdtjänst får tillståndsgivaren ta ut en avgift enligt grunder som bestäms enligt 11 § (Lag 1997:736) om färdtjänst, 10 §).

Är en kommun tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av kommunen./.../. /Lag (1997:736) om färdtjänst, 11 §).

Avgifterna regleras i särskild handling som beslutas av kommunfullmäktige.

Reducering av färdtjänstavgift

Reducering av avgift medges efter individuell prövning för resor till och från arbete och studier.

- Resan till arbete/studier kan påbörjas eller avslutas på annan adress än bostadsadressen, om resan därmed blir kortare.
- Reducering av avgift beviljas för maximalt ett år i taget.
- Avgiften motsvarar kostnad för månadskort inom kollektivtrafiken i det aktuella reseområdet.

Vid arbete gäller:

Arbetet ska vara ett yrkesarbetande eller ha ett eget företag ur vilket resenären hämtar sin lön.

Reducerad avgift gäller för två enkelresor per arbetsdag. Fler resor till reducerad avgift kan medges om resenären har delad arbetstid.

Resan ska göras mellan hemmet och arbetsplatsens huvudkontor/adress. För resenären som har flera arbetsplatser kan alternativa arbetsplatsadresser medges.

- Resor mellan olika arbetsplatser betraktas som tjänsteresor och omfattas inte.

Vid studier gäller:

Studier ska ske inom skolform som ger rätt att erhålla studiemedel från CSN.

- Reducerad avgift gäller för två enkelresor per studiedag samt för studerande på universitet även för resor mellan institutioner under studiedagen.
- Om resorna till arbetet eller studierna på något annat sätt bekostas av det allmänna medges inte reducering av färdtjänstavgift.

Återkallelse av tillstånd m.m.

12 § Lag (1997:736) om färdtjänst. En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita färdtjänst, om förutsättningar för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten. Föreskrifter och villkor får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.

- Resa som uppenbart genomförts i strid mot gällande föreskrifter och villkor betraktas ej som färdtjänstresa. Om sådana resor genomförts faktureras färdtjänstresenären hela beloppet för resan. Det dessa gäller för resor där rätten till färdtjänst upphört eller återkallats.
- Vid upprepade och allvarliga överträdelse av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten kan tillståndet återkallas.